

**A SAKKSPORTBAN MŰKÖDŐ
SZAKEMBEREK
TEVÉKENYSÉGÉNEK SZABÁLYZATA**

MAGYAR SAKKSZÖVETSÉG

Érvényes: 2020.10.25-től.

A SAKK SPORTBAN MŰKÖDŐ SZAKEMBEREK TEVÉKENYSÉGÉNEK SZABÁLYZATA

A sport területén képzéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 17/2011. (II. 24.) Korm. rendelettel módosított, 157/2004. (V.18.) Kormányrendelet 5. §-ának (6) bekezdése szerint a Magyar Sakkszövetség (továbbiakban MSSZ) köteles a Sporttörvény (Stv.) 77. § p) alpontja, továbbá a MSSZ Alapszabályzat (Asz.) 6.§ 2.j) alpontjában foglaltak alapján meghatározni, hogy sakk sportágában az egyes tevékenységek tekintetében milyen képesítéssel rendelkező személyek minősülnek sportszakembernek.

Sportszakember az a természetes személy, aki a KSH elnökének a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről **FEOR** szóló 7/2010. (IV.23.) KSH közlemény szerinti sport-foglalkozást folytat vagy a sportszervezettel, sportszövetséggel munkaviszonyban **vagy polgári jogi jogviszonyban** sporttevékenységgel kapcsolatban közvetlenül, vagy közvetetten feladatot lát el.

Sportszakembernek minősül továbbá a sportszervezet és a sportszövetség ügyintéző szervének vezetője.

A sakksportban, sportszakember különösen a sakkozó felkészítését végző, vagy azzal kapcsolatba hozható **edző**, továbbá a **versenybíró**, a **sakkverseny szervező**, valamint az MSSZ kinevezett/alkalmazott személye (hivatalos **tisztséget viselő**, vagy megbízást teljesítő személy), a **szövetségi és sportegyesületi tisztségviselő**, a **csapatvezető** és a **sakkozó**.

A sakk sportágban a sportszakemberek körét az MSSZ ezen szabályzata határozza meg.

1.) Sakkedző, FEOR-08 2719:

a) Nemzetközi minősítések FIDE Senior Trainer, Trainer, Instructor (FST, FT és FI)

A nemzetközi minősítésekkel rendelkező edzők tevékenységét a Nemzetközi Sakkszövetség (FIDE) szabályozza. Hazai tevékenységükre vonatkozó szabályozás: az FST egyenértékű a szakedzővel, de munkavállaláshoz szükséges a felsőfokú (szakedzői) végzettség, az FT a sportedzővel és az FI az alapfokú edzővel azonos minősítés.

b) Szakedző, FEOR-08. 2717 (TFTI 4 éves, diplomával záruló levelezőképzésének elvégzésével):

Minden munkakört betölthet, amelyet edzői képesítés szükségességéhez lehet kötni. c) és d) pontban felsorolt területek mindegyikén alkalmazható.

c) Sportedző, FEOR-08. 2717 (középfokú edző, TFTI 2 éves levelező képzés elvégzése után):

- vezetőedző NB I/B-ben vagy NB I-ben szereplő csapatoknál;
- szövetségi kapitány;

- szövetségi edző;
- szakfelügyelő, ifjúsági szakfelügyelő
- központi sakkiskola igazgatója és helyettese (**pedagógusi diploma megléte ajánlott**),
- központi és regionális sakkiskolai vezető edző és edző,
- minden d) pontban felsorolt tevékenység.

d) Segédedző vagy sakkoktató, FEOR-08. 3712, alapfokú (középszintű) végzettséggel betölthető munkakörök:

- sportegyesületi edző;
- regionális sakkiskola megbízott vezetője,
- regionális sakkiskolai edző,
- ifjúsági edző;
- a tanrendi és fakultatív iskolai sakkoktatás vezetése, végzése,
- vezetőedző területi és megyei csapatbajnokságban, vagy NB II-ben szereplő csapatoknál;
- vezetőedző NB I/B-ben vagy NB I-ben szereplő csapatoknál különleges méltányosság alapján,

amely méltányosság feltételeként a MSSZ Elnöksége a következő feltételeket szabja meg

a) legalább nemzetközi mesteri(IM, WIM) cím és 5 év feletti NB-s edzői gyakorlat,

b) Nemzetközi nagymesteri(GM, WGM, illetve IM címmel rendelkező női edző) cím és 3 év feletti NB-s edzői gyakorlat.

A méltányos elbírálást egyedileg – az Elnökségtől kapott átruházott jogkörrel – az Alelnök végzi.

e) Edző továbbképzés:

Az edzők ismereteinek felelevenítését, bővítését a **MSSZ 5 évente**, kötelező szakirányú továbbképzés keretében végzi, az MSSZ Oktatási és Edzői Bizottság elnökének kezdeményezésére, a Versenyiroda szervezésében. A képzés alól mentesülnek: a nemzetközi nagymesterek (GM, WGM-ek, illetve IM címmel rendelkező női edző) és **TFTI 4 éves, diplomával rendelkező szakedzők**

2) Sakkversenybíró, FEOR-08 2719:

a) FIDE versenybíró és Nemzetközi versenybíró (FA és IA):

Az MSSZ az FA cím megszerzéséhez engedélyezi az erre jelentkező országos versenybíróknak, hogy részt vegyen a FIDE által szervezett versenybírói szemináriumon, ahol a FIDE Versenybíró Bizottsága által kiírt záróvizsgán legalább 80%-os eredményt kell elérnie a sikeres teljesítéshez. Emellett a FIDE mindenkor szabályzatának megfelelő normákat is teljesítenie kell a jelöltnek a cím igényléséhez. Ezek elérésének rendjét a FIDE közgyűlés által elfogadott szabályzat, a FIDE kézikönyv (B. 06) MSSZ honlapon is közzétett előírásai tartalmazzák. Az IA/FA címért csak 21 évnél idősebbek folyamodhatnak.

IA címet csak már FA címmel rendelkező versenybíró szerezhethet, a fenti szabályzatban szereplő normateljesítések, és egyéb kritériumoknak való megfelelés esetén.

A FIDE által adományozott címek, az adományozás, illetve regisztrálás pillanatától kezdődően életre szólóak.

A FIDE Versenybírói Bizottsága esetenként, a FIDE honlapján fakultatív internetes szemináriumot hirdet.

Az FA/IA címmel rendelkező aktív versenybírók, akik FIDE elszámolású versenyen fejtik ki tevékenységüket, a FIDE által előírt licencdíjat kell, hogy fizessenek, az MSSZ útján.

A címek megszerzése után az FA/IA versenybírók tevékenységi köre az alábbi lehet:

- kiemelt nemzetközi versenyek (fő)bírói posztját láthatja el;
- hazai rendezésű nemzetközi rendezvények (fő)bírói posztját láthatja el;
- magyar bajnokságok (fő)bírói posztját láthatja el;
- hazai tornák (fő)bírói posztját láthatja el;
- országos csapatbajnoki mérkőzések levezetése;
- országos gyermek és ifjúsági, valamint korcsoportos versenyek (fő)bírói posztját láthatja el;
- regionális és területi (megyei) egyéni és csapatbajnoki mérkőzések levezetése;
- országos diákolimpiák (iskolai versenyek) (fő)bírói tevékenységét látja el;
- szabadidős egyéni és csapatbajnoki (fő)bírói teendőknek ellátása.

b) Országos versenybíró (national arbiter, NA) :

Azok az I. osztályú versenybírók, akik az MSSZ által meghatározott, lent részletezett versenybírói tapasztalattal – normákkal – rendelkeznek, valamint rendelkeznek legalább egy, FIDE által is elfogadott párosító program kezelésének egy verseny lebonyolításához szükséges mértékű ismereteivel, jelentkezhetnek az országos versenyigazgatónál egy szóbeli vizsgára, melynek sikeres teljesítése esetén országos versenybírói címet szereznek. Az NA vizsga indokolt esetben online is megtartható. A vizsgabizottságban az MSSZ mindenkor NB-s versenybíróóságának (I. vagy II. fokú) legalább 3 tagja jelen kell, hogy legyen.

Az országos versenybírói normák teljesítésének feltételei az alábbiak:

- Legalább 3 FIDE értékszám-szerző egyéni versenyen segédbírói feladatok ellátása, illetve az érintett versenyek főbírói által kiállított pozitív (1-es típusú) normaigazolás. A sikeres normához a jelöltnek a verseny minden fordulóján jelen kell lennie.
- A fenti 3 normából legfeljebb 1 kiváltható 4 db, problémamentesen levezetett, a magyar csapatbajnoki rendszer részét képező országos vagy megyei/fővárosi, FIDE elszámolású csapatbajnoki mérkőzéssel. Ebben az esetben a normaigazolást a csapatbajnokság hivatalos főbírója jogosult kiállítani.
- Mindegyik normának különböznie kell a korábban, az I. osztályú minősítésért benyújtott normáktól, illetve az I. osztályú minősítés odaítélését követően kell, hogy keletkezzenek.
- A 3 normát legalább 2 különböző főbírónak kell aláírnia.
- Egy norma a megszerzésétől számított 3 évig érvényes.

A sikeres vizsga után az MSSZ ítéli meg a címet, a 18. életév betöltését követően. A címek megszerzése után az országos versenybírók tevékenységi köre az alábbi lehet (az az országos versenybíró, aki FIDE elszámolású versenyen fejt ki tevékenységét, a FIDE által előírt licenrdíjat kell, hogy fizessen az MSSZ útján):

- kiemelt nemzetközi versenyek bírúi posztját láthatja el;
- hazai rendezésű nemzetközi rendezvényeken bírúi feladatok ellátása;
- hazai tornák (fő)bírúi posztját láthatja el;
- országos és megyei csapatbajnoki mérkőzések levezetése;
- országos gyermek és ifjúsági, valamint korcsoportos és diákolimpiai versenyek bírúi posztját láthatja el;
- megyei diákolimpiák (fő)bírúi feladatát láthatja el;
- szabadidős egyéni és csapatbajnoki (fő)bírúi teendőinek ellátása.

c) I. osztályú versenybíró:

Az MSSZ mellett a megyei és budapesti sakkszövetségek is szervezhetnek tanfolyamot a cím megszerzésére. Bármelyik tanfolyam indokolt esetben megtartható online is, a záróvizsgák azonban nem.

Azok a II. osztályú versenybírók, akik az MSSZ által meghatározott, alább részletezett versenybírói tapasztalattal – normákkal – rendelkeznek, valamint sikeres tanfolyami záróvizsgát tettek, I. osztályú versenybírói címet szerezhetnek.

Az I. osztályú bírúi normák teljesítésének feltételei az alábbiak:

- Legalább 2 FIDE értékszám-szerző egyéni versenyen, vagy nem FIDE értékszám-szerző, de legalább 100 versenyzővel rendelkező egyéni versenyen segédbírói feladatok ellátása, illetve az érintett versenyek főbírói által kiállított pozitív (1-es típusú) normaigazolás. A sikeres normához a jelöltnek a verseny minden fordulóján jelen kell lennie.
- A fenti normákban szereplő egyéni versenyek kiválthatók egyenként 4 db, problémamentesen levezetett, a magyar csapatbajnoki rendszer részét képező országos vagy megyei/fővárosi, FIDE elszámolású csapatbajnoki mérkőzéssel. Ebben az esetben a normaigazolást a csapatbajnokság hivatalos főbírója jogosult kiállítani.
- Egy norma, beleértve a sikeresen teljesített tanfolyami záróvizsgát is, a megszerzésétől számított 3 évig érvényes.
- A normaigazolásokat a verseny főbírójának a verseny FIDE jegyzőkönyvének leadásával együtt, amatőr verseny esetén legkésőbb a verseny utolsó napját követő 30 napon belül el kell küldenie az MSSZ Versenyiroda számára.

Az I. osztályú versenybírók vizsgaanyagának a II. osztályú szinten felül részét kell képeznie a svájci versenyek párosítási szabályzatának is.

A sikeres vizsga után az I. o. minősítés elérése esetén az MSSZ Versenyiroda jegyzi be ezt a címet, a 18. életév betöltését követően. Az I. osztályú minősítés megszerzésének feltétele, hogy a képzést követő vizsgabizottság elnöke

kizárólag az országos versenyigazgató által megbízott személy lehet, a vizsgán az MSSZ Versenyiroda által összeállított feladatsort kell alkalmazni.

Az I. osztályú versenybírók tevékenységi köre a következő lehet:

- országos csapatbajnoki mérkőzések, osztályozók levezetése;
- hazai tornák segédbírói feladatainak ellátása;
- megyei, városi csapatbajnokságok levezetése;
- megyei, városi gyermek és ifjúsági versenyek levezetése;
- országos és megyei diákolimpiák bírói feladatát látja el;
- szabadidős egyéni és csapatbajnoki (fő)bírói teendőinek ellátása.

d) II. osztályú versenybíró:

Az MSSZ mellett a megyei és budapesti sakkszövetségek is szervezhetnek tanfolyamot a cím megszerzésére. Bármelyik tanfolyam indokolt esetben megtartható online is, a záróvizsgák azonban nem.

A II. osztályú versenybírók minősítésének kiadására – a 18. életév betöltését követően – a megyei/budapesti szövetségek önállóan is jogosultak.

A II. osztályú versenybírók tevékenységi köre a következő lehet:

- az országos versenyigazgató szakmai elbírálása alapján országos csapatbajnoki mérkőzések, osztályozók levezetése;
- hazai tornák segédbírói feladatainak ellátása;
- megyei, városi csapatbajnokságok levezetése;
- megyei, városi gyermek és ifjúsági versenyek levezetése;
- országos és megyei diákolimpiák bírói feladatát látja el;
- szabadidős egyéni és csapatbajnoki (fő)bírói teendőinek ellátása.

Az NB-s versenybírók kötelesek minden évad előtt az ismereteik bővítése és naprakész állapotra hozatala érdekében a Versenyiroda által rendezett értekezleten részt venni. A területi, megyei szövetségek ugyancsak évad előtti továbbképzéseken való részvételi kötelezettséget határozhatnak meg az egyéni és csapatbajnoki rendszerükbe bevont versenybírók részére.

A hazai versenybírók az MSSZ által általában 1-2 évente megtartott továbbképzés keretén belül tudják a minősítésüket megújítani, illetve a magasabb minősítésüket elérni.

A gyermek és ifjúsági, valamint diák (iskolai) egyéni- és csapatbajnokság rendezői (pl. MSSZ, megyei/budapesti szövetségek), illetve azok főbírói a versenyt megelőző csapatépítő tréning elvégzésére (részvételére) kötelezhetik a rendezvényre meghívott/kijelölt versenybírókat.

3) Sakkversenyszervező, FEOR-08 3910:

a) nemzetközi versenyszervező (IO és FO), FEOR-08 1336

A Nemzetközi Sakkszövetség (FIDE) által kiadott nemzetközi versenyszervező címmel rendelkező versenyszervező, melyet FIDE címekkel szemben támasztott követelmények teljesítését követően, és a szükséges öt különböző típusú sakkverseny megszervezése után az MSSZ felterjesztése alapján lehet megszerezni.

FIDE, ECU megbízás esetén jogosultak:

- világ- és kontinentális bajnokságok megszervezésére; vagy
- kiemelt szintű nemzetközi események (pl.: BEK, EU bajnokságok, válogatott mérkőzések) megrendezése,

A MSSZ, a területi és megyei sakkszövetségek, vagy sportegyesületek megbízásával, esetenként MSSZ-i engedéllyel önállóan jogosultak:

- hazai nemzetközi címviselő és értékszám szerző versenyek rendezésére

b) hazai versenyszervező, FEOR-08 3910

Versenyszervező lehet, aki a **MSSZ főtitkára által kiadott versenyszervezői licencet** megszerzi.

Jogosult a MSSZ, illetve a területi (megyei) szövetségek, valamint a sportszervezetek (sakkszakosztályok) megbízásával nemzetközi és országos minősítésű sakkrendezvényeket önállóan megszervezni, rendezni és lebonyolítani. Nemzetközi címviselő és értékszám szerző versenyek rendezését a FIDE-hez történő, MSSZ útján történő felterjesztéssel rendezhet.

A versenyszervezők a FIDE és MSSZ honlapokon megjelenő közlemények önálló tanulmányozásával bővíthetik szakismereteiket.

4.A sakk sportegység vezető (főtitkár) képesítéshez kötött szakember, FEOR-08 1336

A 157/2004. (V.18.) Kormányrendelet melléklet 7. pont szerinti, vagy azzal azonos szintű felsőfokú végzettségű, pályázat alapján, vagy megbízással tevékenykedő, Elnökség által kinevezett főtitkár a szövetségi vezető.

Tevékenységét a MSSZ Asz. és SZMSZ előírásai, valamint az eseti Elnökségi határozatok alapján végzi.

Ismereteit, az államilag és a Nemzeti Versenysport Szövetség (NVESZ), által szervezett tanfolyamokon, vagy konferenciákon bővíti.

5. A sakkozó (sportoló) FEOR-08 3721

A sakkozó (sportoló) az a természetes személy, aki az MSSZ által rendezett/szervezett versenyrendszerben részt vesz, sakkozik és kiállított versenyengedéllyel rendelkezik :

a versenyengedély a MSSZ amatőr (egyéni és csapatbajnoki) versenyrendszerében való részvétel feltétele:

a sportszervezet (egyesület, sakkszakosztály) a versenyzőit és az oda belépőket éves(havi) tagdíj fizetésre kötelezheti.

A sportszervezet (egyesület, sakkszakosztály) a sakkozó részére köteles a felkészülési és versenyzési lehetőségeket biztosítani. A sakkozó az előbbiek keretében, valamint egyéni elméleti ismeretek (írott és elektronikus) bővítésével fejlesztheti szakismereteit.

A sakkozó a versenyzés során köteles a **Stv. 2.§ (4)** bekezdésben előírtakat betartani, valamint a sportszervezete érdekeit figyelembe venni.

6..Sakk sport szakemberek (képesítéshez nem kötött feladatokkal):

1) Sakkszövetségi (MSSZ és területi szövetségek) tisztségek:

- a) elnök és elnökhelyettes,

- b) alelnök,
- c) az elnökség szervezési megbízottja, igazgatója (referense),
- d) elnökségi tagok,
- e) bizottságok elnökei és tagjai,
- f) versenyiroda vezető,

Feladataikat az MSSZ Alapszabálya és egyéb szabályzatai, illetve a területi szövetségek alapszabályai és egyéb szabályzataik határozzák meg. Tevékenységük körét az illetékes szervezet SZMSZ határolja be.

Ismereteik bővítésére kötelező jellegű csapatépítő tréninget szervezhet az érintett szövetségi vezető.

Az Elnök és az Elnökség tagjai tisztségüket társadalmi megbízatásként, a bizottságok elnökei és tagjai, elnökségi megbízással, általában ugyancsak társadalmi megbízásként látják el.

2) **Sakkszakosztályi tisztségek:**

- a) szakosztály elnök és helyettes,
- b) szakosztály elnökségi tag,
- c) szakosztályvezető és helyettes,
- d) csapatvezető,
- e) csapatkapitány,

Feladataikat a sportszervezet alapszabálya és egyéb szabályzatai határozzák meg.

Ismereteik bővítésére kötelező jellegű csapatépítő tréninget szervezhet az érintett sportszervezeti (szakosztály) vezető.

Ez a szabályzat **2020. október 25-től érvényes**. A szabályzat előírásainak betartatása az MSSZ főtitkára hatásköre. Vitás esetekben és problémás ügyekben az elsőfokú döntés joga a főtitkáré. Szabállysértés esetén, kérnie kell az Elnökség és a MSSZ Fegyelmi Bizottság elnökének az állásfoglalását.